

Stuck-
flacke!

1. Andrea / Jac. / Repetitio sanæ
Doctrinæ Lutheri de Persona
Christi et de Coena Domini
Wittenbergæ, 1580.
2. Bayer / Joh Wilh. / Diss. de Lege
Evangelica, ienæ, 1692.
3. Bechmann / Fridemann. / Diss. 1. Joh:
cap: 1. vers: 7. ienæ 1674.
4. Eckhard / Henr. / Diss. de Concilio
Apostolorum Hierosolymis congregato,
Gissa, 1608.
Fabri / Joh. / Theses de Causa Peccati,
Argentorati, 1663

THESES DE
BAPTISMO
CONTRA DANIE-
lem Tossanum,

AD QVAS,

AVXILIANTE DEO,
PRAESIDE ÆGIDIO HVNNIO, S. Theolo-
giæ Doctore, & in Academia VVitebergenfi
Professore, M. ANDREAS SCHAFMANNUS
Tremoniensis 16 Novembris in Audi-
torio Theologico horis matuti-
nis, respondebit,

VVITEBERGAE,
Excudebat Vidua Matthæi
VVelaci.

ANNO M. D. XCVIII.

14
15

7.

PHILOSOPHIAE
B. A. P. T. I. S. M. O.

CONTRA DANIE-

l. m. Johann

M. D. C. L. X. V.

A. V. X. I. E. L. I. A. N. T. E. D. E. O.

Tractatus de ...

... in ...

... M. Andreas ...

... in ...

... theologiae ...

... respondet

C. U. T. A. B. E. R. G. A. E.

Excudobet Vidua Mstetzer

V. V. e. l. c. i.

M. D. C. L. X. V.

DISPUTATIO
DE BAPTISMO C.
CONTRA DANIE-
LEM TOSSANVM.
THESIS PRIMA.

Explicitis superiore disputatione & assertis contra Tossani nugas articulis de Cæna Domini & Persona Christi, nunc reliquas eius quisquillas, quas Visitationis Saxonicae articulo de Baptismo aspersit, excutiemus, visuri, ecquas theses nostris thesibus affirmativis opponat: Et quid visitatorijs negativis thesibus opponat.

2. Primò scribit, orthodoxos (sic molliter suos Calvinistas nominat) unum baptismum in novo Testamento agnoscere, quo non sordes corporis deponantur, sed quod sit SACRAMENTVM ablutionis & remissionis peccatorum &c.

3. De unitate baptismi respondemus: Calvinistas non unum duntaxat credere baptismum, sed duos planè diversos, non solum definitione discretos, sed etiam temporum intervallis à se invicem prorsus separatos, distractos & divulsos.

4. Nam quod attinet baptismum Aquæ, solenne est Sacramentarijs eum appellare EXTERNVM lavacrum, ein Eusserlich Wasserbad/ quo sordes abluantur corporis.

5. Ablutionem verò à peccatis & regenerationem nominant Baptismum internum, cuius ablutio illa externa symbolum sit. Et internum hunc baptismum palàm affirmant contingere non in infantili etate, (ut in quam fides, qua sola fit aspersio sanguinis Christi, & ablutio à peccatis nulla

“ Ad Tossani thes.
“ 1. affirmati-
“ uam.

Vide Bezzam in Resp. ad obiecta quædam Jacobi Andreæ, philosophantem de duplici Baptismo, interiore uno, exteriori altero.

ratione cadat) sed demum post aliquot annos, ubi grandiusculi facti fuerint.

6. Assignabimus in progressu propria illorum verba quibus unicum baptismum in baptismos & actiones specie differentes, externam & internam, aliquot annorum spacio discerpunt, quas Scriptura in unum numero baptismum devincit, & DEVM externa actione mediante internam efficaciter in baptizatis infantibus exerere constantissime profitetur, quod videm paulo post ex indubitato verbo Domini ad oculum demonstrabitur.

7. Porro quod Tossanus scribit, docere Orthodoxos, baptismum non deponi sordes corporis, agnoscimus equidem Apostoli verba ex affirmativa thesi nostra huc repetita. Interim Tossanus Heidelbergensi Catechismo nomen atque titulum THEOLOGICIS inscius ac prater animi sui institutum auerit.

8. Quod hoc probatur argumento: Quisquis docet Baptismi aqua deponi sordes corporis, orthodoxè non sentit. Est hac propositio Tossani ex Apostolo Petro. Iam verò Catechismus Heidelbergensis docet baptismatis aqua deponi sordes corporis, imò ad hoc illam esse ordinatam, ut corporis sordes abluendo internæ sit ablutionis symbolum. Ergò Catechismus ille Orthodoxus non est.

9. Minor patet ex verbis Catechismi rudem plebem miseramque pueritiam sic informantis; quòd baptizatus tam certò sanguine & spiritu Christi ab immundicie anima, hoc est, ab omnibus peccatis ablutus sit, quàm certò EXTRINSECVS aqua, quæ sordes CORPORIS auferre solet, sit lotus.

10. Observa, quòd loquatur Catechesis de aqua, non qualibet, sed in specie de hac baptismi aqua, qua baptizatus laetetur EXTRINSECVS. Et de hac sacri baptismatis aqua disertè

disertè pronunciat Catechismus, solere illam sordes corporis auferre, ut huic affirmato ceu fundamento analogiam Calvinisticam hanc superstruat, quòd quemadmodum aqua baptismi forinsecus sordes extergit corporis: ita sanguis & spiritus Christi intrinsecus hominem à peccatis suis emundet.

11. Quid verò ad hæc Apostolus Petrus? Is baptismi aquam ad hanc exteriorem abluionem præstandam, ordinatam esse palàm negat, simulq; fundamentum & huic impostã Calvinisticã illius analogiæ structuram funditus evertit.

12. Ita namq; Divus Petrus; cuius, inquit, figuræ respondens baptismus nos quoq; salvos reddit, quo NON carnis sordes abijciuntur, sed quo fit, ut conscientia benè respondeat apud DEVM. 1. Epist. 3.

13. Quando pergit in prima sua thesi Tossanus, baptismum esse Sacramentum abluionis & remissionis peccatorum nostrorum per sanguinem Christi &c. Non ignotum nobis est idioma Sacramentarium & lusus aleatorius, quo per vocem sacramenti non nisi signum abluionis & remissionis peccatorum intelligunt. Ipsa enim beneficia hæc per baptismum (parvulorum præsertim) CONFERRI negant impiè, idq; partim verbis manifestis, partim re & factò, quod in progressu demonstrabitur hoc splendidissimo Sole illustrius.

14. Secunda thesis Antagonistæ, si parvulorum aptetur baptismati, nihil aliud est, quàm fucus merus.

Ad The-
fin Toss.
affir. 2.

15. Si enim evidenter probabitur, esse in Calvinianis Ecclesiis receptum dogma, parvulos omni propria carere fide: probatum eadem operã erit, pædobaptismum ex hac Calvinistarum opinione re cælesti prorsus esse vacuum.

16. Vbi enim cor hominis fide imbutum non est, ibi nec promissionis est fructus ullus, nec remissio peccatorum, ut quæ sola fide apprehenditur, nec aspersio sanguinis Christi

vel à peccatis ablutio ulla (quandoquidem Christi sanguis non aliter quàm fidei hyssopo aspergitur cordibus nostris) nec locum habere potest regeneratio, quæ absq; fide nudus & inanis est titulus absq; re & veritate: nec deniq; Spiritus sanctus, qui non nisi per fidem habitat in cordibus fidelium.

17. At verò tritam & pervulgatam esse Calvinistarum regulam, parvulos etiam baptizatos fide propria tantisper carere, donec ad discretionis annos progressi fidem ex auditu verbi concipiant: ostendunt sequentia verba è proprijs illorum libris fideliter exscripta.

18. Calvinus in institutionibus solvens argumentum Anabaptistarum obijcientium, baptismum pœnitentiæ ac fidei sacramentum esse, quare cum neutra in tenellam infantiam cadat, cauendum, ne si in baptismi communionem admittantur, inanis & evanida reddatur significatio: hic Calvinus ne uno quidem verbo affirmatum hoc Anabaptistarum negat, aut è converso infantes fidei capaces esse confirmat, sed concessa ea propositione de fide in tenellam ætatem non cadente, tantùm per instantiam Circumcisionis, id, quod inferitur ab Anabaptistis, diluit.

19. Vnde liquidissimè cernitur, in hoc prorsus convenire Calvino cum Anabaptistis, quod infantes fidei participes non sint.

20. Beza porrò in questionibus & responsionibus suis ita docet: Infantium, inquit, prius moriturorum, quàm doceantur, alia ratio est, cum fides sit ordinario quidem modo ex auditu: extra ordinem verò ex solo intrinseco Spiritus sancti motu, quorum vel alterum infantibus competere EX NULLO scripture loco, neq; ulla levisima coniectura collegeris. Fides enim (sive ex auditu, sive extra ordinem oriatur) necessariò presupponit noticiam gratuite in Christo promissionis, quam is qui credit, sibi ipsi applicet, **QUOD NULLO MODO IN INFANTES CADIT.**

21. Idem

21. Idem unâ cum socijs, Abrahamo Musculo Bernensis
Ecclesiae ministro, et reliquis a seclis in colloquio Mompelgar-
acensi, thesibus ibidem scripto traditis affirmat, infantes
PROPRIA FIDE, praesertim actuali, CARERE, utpote qua-
si ex praedicatione verbi AUDITV. Rom. 10.

22. Et in praefatione Responsionis ad Acta colloquij Mom-
pelgardenis hoc suum impium dogma nititur etiam argu-
mentis sed inutilissimis, obtinere, inter cetera irridens par-
vulorum fidem pagina 24. his verbis: praeterea, inquit, si A
postolicum dictum illud verum est: fides est ex auditu, et qui-
dem ex praedicationis ore, unde tandem illa fides vestra IN-
FANTILIS.

23. Quasi vero Paulus dicat ex SOLO auditu verbi esse fi-
dem. & non etiam ex lauacro regenerationis: Haud aliter,
ac si quis audiens Petrum dicentem: regent vestis ex semine
immortali per verbum Dei viventis, colligat hinc insulsissi- 1. Pet. 1.
mè, per SOLV M verbum, & non etiam per baptismum ef-
fici a Deo regenerationem, quod esset Christo, Petro & Pau-
lo in faciem contradicere.

24. Interim ex his allegatis apparet evidenter, Beza, &
qui illum sequuntur simul omnes, fidem infantibus etiam
baptizatis perfide negare.

25. Idq. ipsum professi sunt Theologi Palatini in scripto
suo Neostadi per Matthaeum Harnisch Anno 82. edito, in-
fantes nimirum fidem non habere, et quia simul docuerunt,
sacramenta, sine fide non esse sacramenta, sed tantum
ina, inutilia et ociosa spectacula, obiectum eis est à Nostris,
secuturum hinc, ut pedobaptismus inane spectaculum sit Vbi
non habuerunt illi, quod contra tuissent, praeter hoc unicum
pudenda contradictione semetipsum conuellens, Infantes ha-
bere SEMEN & radicem fidei per operationem Spiritus S.

26. Quasi vero non aperte ludificentur Ecclesiam his ver-
borum involucris atq. prestigijs cum quod semen illud fidei
sit, explicare nec possint nec ausint. SINE

27. Siue .n. statuant, inesse natura in infantibus aliquod fidei semen, Pelagianismi crimen non effugient: siue intelligant motum aliquem actu in eis accensum per Spiritum S. qui tamen motus non sit ipsa fides: pertinaciam suam in errore prodent, quod motū internū Spiritus accensum luce largiuntur paruulis, fidem ipsam verò, sine qua saluari nequeunt, eisdem derogant: siue dixerint, per semen & radicem fidei notari Spiritum sanctum, nondum in illorum cordibus excitata fide ipsa: contra scripturam omnem credendū porro fuerit ex his Calvinianorum placitis, posse aliquem habere Spiritum sanctum gratiosè inhabitantem absq. fide.

28. Inconcussum ergò perstat, tantisper esse pro meris prestigijs habenda, quæcumq. Tossanus de re celesti, seu beneficijs spiritualibus sua thesi differit, donec Calvinii, Bezae, Neostadiensium & reliquorum Sacramentariorum Anabaptisticos furores aperte damnauerit.

29. Quamdiu enim statuitur, infantibus fidem per baptismum non dari; tam diu ἀσώστων erit affirmare, in ipsorum baptismo ullam esse vel remissionem peccatorum, vel internam ablutioem, vel Spiritus sancti gratiosam inhabitationem aut operationem.

30. Et quoniam hoc peruerso dogmate prorsus evacuetur parvulorum baptismus: omninò mordicus tenendum est, mediante lauacro regenerationis, ipsos vera etiā donari fide, qua gratiā Dei, qua remissionem peccatorum et salutem apprehendant, praesertim cum negari nequeat, regenerari eos, aliàs iuxta tenorem iuramenti Filij Dei regnum caelorum videre non possent. Iohan. 3.

31. Si ergò regenerantur, fides eis conferatur oportet, sine qua nec renati essent, nec Deo absq. fide placerent. Heb. 11. nec Christus in eis habitaret, utpote, qui non nisi per fidem habitat in cordibus nostris. Eph. 3. sed nec mundum mundi, principem vincerent, qui non nisi fide superatur. 1. Io. 5.

.nec

nec iustificarentur, quia non iustificatur homo, NISI per fidem Iesu, Gal. 2.

32. Quemadmodum neq̄ parvulis in veteri Testamento esse potuisset circumcisio signaculum iusticie fidei, si fide ipsa & proinde iusticia fidei fuissent destituti.

33. Quin sacramenta, sive veteris sive novi Testamenti, parvulis nihil quicquam prodesse sine fide. Siquidem immota regula est: Sacramenta sine fide utentis prodesse nihil. Et ut speciatim de Baptismo scribit Calvinus: Ex hoc Sacramento (Baptismi) quemadmodum ex alijs omnibus, NIHIL assequimur, nisi quantum fide accipimus. Si fides desit, erit in testimonium accusationis nostræ coram Deo.

Nota
" Calvin.
" in Instit
" cap. 17
" sect. 15.

34. Qua ratione prestaret cum Anabaptistis differre baptismum infantum nostrorum, donec imbuti fide salutariter baptizari possent, ne statuendum sit, DEVM instituisse ceremoniam prorsus inanem, ociosam, & inutilem, quæ sine fide percepta plus obsit, quàm profit.

35. Esse vero parvulos salvificæ fidei virtute Dei capaces, imò participes, Christus asseveranter enunciat, Matt. 18. loquens ibi de pusillis, qui credunt in illum.

36. Et quoniam ibidem asserit, nisi adultiores conformentur parvulis, non patere illis ingressum in regnum Dei: hoc ipso parvulorum fides per irrefutabilem consequentiam astruitur.

37. Num enim eos, qui regnum Dei ingredi cupiunt, dicemus conformari oportere incredulis? cum tamen regnum illud Dei non nisi fidelibus paratum sit.

38. Quamvis ergo nobis non constat ratio & conditio fidei eorum: tamen satis est, Deo illum esse notam.

39. Nam & in Iohanne Baptista in utero materno latitante fidem excitavit Luc. 1. in hoc quidem certas ob causas immediatè & extraordinariè: in reliquis infantibus ordinariè & mediatè, per Sacramentum initiationis ad id destinatum.

40. Et in Davide prestitit, ut adhuc ab uberibus matris pendens fiduciam in Domino collocaret. Psal. 71. Atq; hec ad secundam thesin responsa sunt.

Ad Thef
Toll. 3.
affir.

41. Thesi tertia Tossanus Augustini verba citans animose & perfortiter cum larvis dimicat. Non enim ullus sanus Doctor, nedū Augustinus, hoc precipiet, ut perceptionem signi & rem signati, in diversas actiones per temporum intervala distrahamus: sed ut conveniente adhibita signi & signati distinctione, oculum mentis supra creaturam corpoream elevantes, statuamus, ipsi Deo sic visum esse, regni sui thesauros, terrenis vasculis (ut scriptura loquitur) offerre nobis, & per rerum corporearum Symbola nobis applicare cœlestia sua dona & beneficia.

42. Hoc pacto non habemus Oculos mentis ad Elementa terrena sic defixos, ut non etiam ad cœlestia, qua median-
tibus illis offeruntur, bona, adeoq; ad ipsum datorem Deum attollamus.

Ad Thef.
4. affir.
Toll.

43. Itaq; propositiones (Baptismus est lavacrum regenerationis, Baptismus nos servat, & illud Pauli: Quicumque Baptizati estis, Christum induistis) intelligimus, ut verba sonant, mediante Baptismo verè infantem ablui a peccatis per sanguinem Christi, in ipso illo Baptismi actu, & Baptisma nos servare eo sensu, quo Verbum predicatum nos servat; Deo per baptismum infantibus largiente fidem, & huius interventu salutem, planè ut per Verbum fidem accendit, & hac interveniente salutem fide perceptam applicat.

44. Quod de opere operato & hic & alibi obiectat, est mera calumnia. Baptismum enim ex ordinatione DEI, interveniente fide, quam in baptismo Spiritus sanctus accendit, & non ex opere operato dicimus esse perpetue salutis organum.

45. Et hanc accusationem rectiùs Tossanus in Gregales suos

suos supra memoratos torserit, quam in nos. Etenim quia infantibus fidem precise negant, respondeat illorum loco Tossanus ad hoc argumentum: Baptismus parvulis salutaris est aut mediante fide, aut ex opere operato. Non fide mediante, quia fidem in infantes nullo modo cadere contendit factio Sacramentatorum. Ergo ex opere operato.

46. Augustini dicta, thesi 5. citata, de hominibus adultis, non de parvulis baptizatis agunt. Hos enim simul omnes, quotquot baptizantur, regenerari verè, paulò post ex professo demonstrabimus. Ad the-
fin aff.
Toll. 5.

47. Thesis sextam quod attinet, initio Tossanus inscitè scribit: Ecclesiam credere, PECCATVM ORIGINIS, & quod ex carne natum est, CARNEM esse. Ad the-
fin aff.
Toll. 6.

48. Equidem id, quod natum est ex carne, esse carnem, novit Ecclesia ex assertionem sponsi & servatoris sui, Iohan. 3.

49. Peccatum autem originis esse carnem, non vera Ecclesia, sed Flaccius, & hunc imitatus Tossanus asserit. Vera Ecclesia dicit cum Apostolo, peccatum originis habitare IN carne. Rom 7. Et Caro de carne NASCITVR: peccatum verò non nascitur, sed agnascitur. Vt enim substantiæ est nasci, sic accidentium est agnasci.

50. Deinde firmiter credit Ecclesia vera contra errorem Pontificiorum, baptismum ex opere operato salutem non conferre.

51. Credit autem insuper adversus Calvinistarum impietates, Spiritum sanctum non quidem esse sic alligatum signis, quin in casu necessitatis etiam citra ea salutem operetur: interim extra hunc casum necessitatis Deum Spiritus sui gratiam verbo & signis seu Sacramentis voluntariè sic alligasse, ut sine iis salutem operari NO LIT.

52. Non quidem quòd ipsa per se signa tantillum operari valeant, sed quòd DEO visum sit ad confundendam sapientiam Tossani & sociorum, per Baptismum aquæ cæle-

stia sua dona nobis elargiri, & PER lavacrum regenera-
tionis nos salvos facere. Tit. 3. & PER lavacrum aquae in
verbo sanctificare Ecclesiam suam, Ephes. 5. Et EX aqua
& spiritu nos regenerare. Ioan. 3.

53. Vbi nihilominus universa laus virtutis & efficien-
tia DEO in solidum ascribitur, quamvis hanc virtutem
suam ordinariè non sine baptismi aqua velit exerere in
parvulis, sed per illam esse efficax.

54. Planè ut in predicato verbo, nec qui plantat neque
qui rigat, est aliquid, sed qui dat incrementum, DEV S:
atque nihilominus visum est DEO secundum ordinem à
se institutum non sine predicatione plantantis & rigantis,
sed ut Paulus ait, PER predicationem illam crucis salvos
facere credentes. 1. Cor. 1.

Ad thes. 7. & 8. Toss. affir. 55. Venio ad thesin VII. in qua si non iocatur Tossanus, sed seriò sentit, neminem, qui non sit renatus, regnum caelorum posse ingredi: si insuper thesi octava ex corde scribit, Regenerationem SIMPLICITER esse necessariam OMNIBVS servandis ad vitam aeternam: Et verò negare non potest, infantum ex promisso Salvatoris esse regnum caelorum; utique concedat oportet, infantes regenerari in ipsa illa infantia sua, per ordinarium regenerationis medium atque lavacrum, & proinde nuncium remittat Beza & socijs, asserentibus, neque omnes, neque aliquos infantes (id est, planè nullos) in infantili sua aetate regenerari.

Beza in Colloq. Momp. & in Respon. prima ad A& Col. Momp. 56. Imò in scripto, quod suis manibus subscriptum tradiderunt Mompelgard, putant esse absurdum, dicere, infantes renovari eo ipso tempore, quo baptizantur.

75. Eos igitur infantes (quos absolutè reprobatos somniant) dicunt regenerari nunquam, si vel millies baptizentur. Infantes autem electos non nisi in adulteriore aetate regenerari ex auditu verbi.

Quam

58. Quàm bellè igitur convenit Tossano cum Beza? Tossanus fatetur, & rectè (laudo) regenerationem simpliciter esse necessariam omnibus servandis ad vitam aeternam. Beza quosdam infantes sic ad vitam aeternam ordinatos statuit, ut si in infantia demoriantur, & ad regenerationem (quæ iuxta ipsius opinionem in ea ætate infantili locum nullum habeat) non perveniant, salventur nihilominus etiam citra regenerationis gratiam.

59. Quod si Tossanus, omisso Beza, nobiscum sentit & absq; fūco credit, omnib; omninò servandis regenerationem esse simpliciter necessariam, quemadmodum Christus ipse liquidissimè pronunciat: concedet etiam contra Palatinos Theologos, infantes, qui servantur, esse vera fide præditos. Eidem si negaverit infantibus, negabit simul & regenerationem, quæ sine fide nihil est, ut & fides sine regeneratione nihil est.

60. Interim & baptismum necessarium esse pronunciamus, & regenerationem necessariam: sed non pari necessitatis gradu. Regeneratio simpliciter est necessaria, absq; ulla prorsus exceptione. Ioan. 3. Necessarius ad salutem est etiam baptismus extra casum privationis, iurante Christo: Amen, Amen dico vobis, nisi quis natus fuerit ex aqua & Spiritu, non potest ingredi regnum celorum: Ita tamen, ut privationis ille casus hinc excipiatur.

61. Hoc cum ex sanctissima servatoris nostri asseveratione Ad Toss. 9.
prorsus immotum constet: ultima thesis Tossani plena sophi- Toss. aff.
stices, addo & impietatis sit, oportet, cum ait: Christum Io-
han. 3. v. 3. 6. 8. NULLAM AQUAE MENTIONEM
facere, cuius semel, versu nimirum 5. οὐ μὲν οὖν, ut SÆPE
APUD PROPHETAS, mentionem faciat.

62. Obsecro, mi Tossane, apertè nobis responde: Cum ait
Christus, Nisi quis renatus fuerit ex AQUA & Spiritu, &c.

nam vocem aque censeas propriè sumi, vel metaphoricè?
Nam quod συμβολικῶς ais intelligi, equivocationis latibulum est.

63. Si propriè capitur, habemus in vitis inferorum portis, quod volumus, nimirum ex ipsa baptismi aqua propriè sic dicta renascentiam hominis effici virtute operantis Spiritus, atq; sic constabit illa, quam nos in nostris Ecclesiis contra vos urgemus, baptismi necessitas.

64. Rursum si propriè intelligendam aque vocem existimas, cur igitur supponis significatum, quo apud Prophetas usurpatur metaphoricè, pro Spiritu sancto & huius in fideles effusione?

65. Si reiecto proprio significato, asseveres, eodem isto metaphorico sensu per aque dictionem in verbis Ioan. 3. notari Spiritum sanctum, quo sensu Prophete Spiritus sancti effusionem exprimunt aquarum voce; vide quàm bellè sibi tua constet interpretatio.

66. Sic enim erunt iam explicanda verba Christi: Nisi quis natus fuerit ex aqua & Spiritu id est, ex Spiritu & Spiritu. Non sic ineptit Christus, non Evangelista Iohannes ita ταυτολογῶ.

67. Si te voles abdere in latibulum Calvini, obijcientis id, quod Matth. 3. legitur: ipse vos baptizabit Spiritu sancto & igni, ubi similiter vox ignis ipsum Spiritum S. notet: expedita responsio est, aliud esse Spiritum sanctum, aliud verò esse igneas illas flammis, quarum aspectabili forma sese pentecostes festo revelavit: In verbis autem Christi (si per aquam Spiritum ipsum intelligas) eiusmodi distinctionem, aut Spiritus sancti sub forma aque revelationem locum non habere. Idcirco ne sic quidem absurdissime ταυτολογίας crimine in reddenda verborum Christi Paraphrasi se liberabit Tossanus.

68. Nobis verò neq̄, notorijs hisce corruptelis, neq̄, dubijs
coniecturis, ad indagandam Christi mentem vel tantillum
opus est. Ex professo namq̄, de regeneratione differens, & a-
que luculentam mentionem faciens, aquam non aliam intels
ligit, præter eam, qua Petrus nos salvari prædicat, & qua
Paulus scribit sanctificari Ecclesiam Ephes. & quam deniq̄,
regenerationis istius, qua de Salvator ibi tractat, lavacrum
esse definit idem Apostolus Tit. 3.

69. Et hæc quidem de Thesibus affirmativis Tossani,
quas thesibus visitatorijs de baptismo affirmativis irrito co-
natu opposuit: Reliquum est ut theses ipsius negativas exa-
nimemus.

70. Primò ait, esse calumniam, orthodoxos docere, ba. AdThes.
ptismum esse externum lavacrum, quo TANTVM signifi- Toss.
cetur interior ablutio à peccatis, nec esse lavacrum regene- neg. 1.
rationis.

71. Quis vero nostrum ait ORTHODOXO hoc docere?
Non Orthodoxos sed Calvinianos sic docere contendimus.

72. Cerè consensus vester, quem Orthodoxū dicitis, & à quo
tu, Tossane, haud dubiè non vis esse segregatus, ad unguem
docet: Baptismum non esse, sed tantum significare rege- In præf.
nerationem, cuius etiam sigillum sit, sed in solis electis. Apol.

73. Hinc nos syllogismum facimus, tu Tossane de illius so-
lutione cogita: Maior syllogismi est Tossani: Orthodoxi non
docent, baptismum esse externum lavacrum, quo TAN-
TV M significetur interior ablutio: At verò Consensus Cal-
vinisticus, quem illi sibi orthodoxum somniant, aperte sic
docet. Ergo Consensus ille Orthodoxus non est.

74. Eiusdem verò sententiæ est Calvinus, hunc in modum
scribens: In summa, nisi omnia religionis principia
ever-

„ euertere libet, fateri necesse est, NON ESSE FVNDATAM
„ in Baptismo infantis salutem, sed Baptismo TANTVM ob-
„ signari.

Thefib. „ 75. Quid, quod & Beza cum erroris socijs aperte scribit,
scriptis „ existimare se, manifestam esse idololatriam, aliquam la-
in Col- „ tentem virtutem ALIAM aquae (licet sacramentali) attri-
loq. „ buere, quàm Sacramentalis significationis, nunquam (quod
Mom- „ ad Deum permittentem attinet) vana & inanis.

pelg. „ 76. Et quid multis opus? cum idem prorsus in effectu &
ad amussim sentiant ac doceant, quicumq; infantibus in bap-
ptismo fidem non conferri statuunt.

77. Quis enim in paedobaptismo ablutioni à peccatis
relinquitur locus, si baptizatis negetur fides, sine qua, nulla
unquam inde à condito mundo, facta à peccatis ablutio est.

78. Certum igitur est, ex Calvinianorum affirmatis sequi,
baptismo paruulorum ablutionem à peccatis TANTVM si-
gnificari, & appendi sigillum ritui & ceremoniae, non per ac-
cidens duntaxat (ut fieri in adultis potest) sed ex ipsamet
institutione & intentione ordinantis Dei nuda & inani,
haud aliter ac si quis sigillum appendat literis, in quibus ne
vsù quidem scriptum reperiatur.

79. Et in hoc erroris cæno demersum herere Tossanum,
ipsemet dissimulare nequit, dum Paulinam propositionem
(baptismus est lauacrum regenerationis) non simpliciter, uti
sonat, accipit, sed ita resoluendam monet, ut baptismus dis-
catur esse SACRAMENTVM vel sacrum signaculum nostrae
regenerationis.

80. At longè, longè minus dicitur, quando Calviniani
dicunt, baptismum esse regenerationis signaculum, quàm
cum Apostolus ait esse regenerationis LAVACRVM.

81. Quale verò ex vestra opinione signaculum, regene-
rationis est baptismus, si in baptizatis infantibus regene-
ratio

tio nulla facta est? sed ea demum in aetate discretionis non ex baptismo sed prorsus aliunde oritur?

82. Imò quomodo dicent Aduersarij baptismum signaculum regenerationis, quæ maxima multitudini baptizatorum (si prædestinatio Calvinistica regnet) confertur nunquam? Sic utiq; baptismus ex ipsa intentione Dei, statueretur nec organum, nec signaculum, nec signum, nec lavacrum regenerationis his, qui finguntur absolutè reprobis. Quid ergo? nil nisi ludibrium coram Deo & mundo.

83. Respectu parvulorum autem saluandorum erit quidem signaculum regenerationis, non quæ collata sit in baptismo, sed quæ multò post conferatur, non per baptismum sed per auditum verbi: si Beze, si Abrahamo Musculo, si cæteris Mompelgarti Collocutoribus Calvinianis, si deniq; Palatinis Theologis fides habeatur. Ad Thesim.
Toss. 2.
negat.

84. Ceterum nihil attinet tropicas illas interpretationes accersere, ad vitandos (quos Tossanus somniat) idololatricos errores. Sicut enim idololatria non est, quando Spiritus sanctus asserit, per verbum prædicatum non modò obsignari sed etiam conferri fidem. Rom. 10. & regenerationem 1. Pet. 1. & salutem Rom. 1. Sic pari ratione idololatricum non est, statuere, quod Spiritus sanctus per baptismum, seu lavacrum aque in verbo, non tantum obsignet, sed & conferat regenerationem ac fidem, & mediante fide consequenter salutem Iohan. 3. Rom. 6. Gal. 3. Ephes. 5. Tit. 3. 1. Pet. 3.

85. Et operæ precium est attendere, quàm fluctuet in re perditâ & profligata Tossanus. Pingere cupit errores sociorum, si ullum colorem admitterent: Inquit: Consiuemur tamen in sacramentis non significari modo, verum etiam obsignari, & in RECTO VSV EXHIBERI res promissas: licet
C spiritus

Spiritus sanctus tanquam liberrimum agens non semper ita in continenti vim suam exerat, sed alios citius, alios serius regeneret.

86. *Per rectum usum haud dubie fidem utentis intelligit: per res promissas vero remissionem peccatorum, iustitiam, & vitam eternam.*

87. *Si serio rem agis, Tossane, pedem hic fige, & responde, an hoc etiam de parvulorum baptismo acceptam velis? affirmas? Ergo manifesto declara, te Bezae sententiam reprobare, qui ex paedobaptismo fidem eliminat, qua sola res illae promissae, beneficiaq; spiritualia apprehenduntur & possidentur.*

88. *Sin vero mens tua est, res promissas exhiberi quidem (seu offerri) in baptismo parvulorum, ab eis vero (quippe fide orbatis) non accipi, nec Spiritum sanctum ITA IN CONTINENTI (ut tua habent verba) vim suam exerere, sed alios citius, alios serius regenerare: nonne ludis Ecclesiam verborum prestigijs? atq; nihilominus vacuum nobis paedobaptismum reponis?*

89. *Spiritus sanctus autem, licet liberrime agat (quia non coacte) tamen ordinariè V V L T semper & in continenti omnes atq; singulos, parvulos, qui in nomine Patris, Filij & spiritus sancti baptisantur, regenerare, in ipso illo abluitionis actu seu tempore percepti sui baptismi.*

90. *Quia Christus asserit regenerationem istam fieri ex aqua & Spiritu: & infantibus pollicetur regnum caelorum, cuius ingressus alias omnibus ys, qui caro de carne nati sunt, oclusus tantisper est, donec nascantur ex A Q V A & Spiritu.*

91. *Et in ipso Baptismo contingere parvulorum regenerationem, ostendit definitio Paulina, quae Baptismum esse lavacrum regenerationis ideo definit, quod per ipsum Baptismum, atq; sic tempore Baptismi suscepti, regeneretur infans*
&

& sanctificetur lavacro aquae per verbum. Ephes. 5. & inseratur morti Christi per Baptismum, Rom. 6. & induat ibi Christum Gal. 3. & per Baptismum salvetur, Tit. 3. & 1. Petri 3.

92. Hominum porrò adultorum, qui demum annis discretionis baptizantur, non eandem per omnia rationem esse, quae parvulorum est, iam nunc planum fiet.

93. Omnes autem infantes, qui baptizantur in Ecclesia, regenerari verè indubitanter asserunt orthodoxi.

Omnes infant
ant qui
baptizantur
regenerantur

94. Idq; primum hinc, quia Rom. 6. ait Paulus: *QVOT QVOT* baptizati sumus in Christum Iesum, in mortem eius baptizati sumus. Et Gal. *QVICV NQVE* baptizati estis, Christum induistis. Indui autem Christus absque regenerationis gratia nullo modo potest.

95. Et quidem haec propositiones respectu intentionis & institutionis Dei per se universales sunt, adeo ut vi divina huius intentionis Baptismus respectu omnium ritè baptizatorum, tam adultorum quam parvulorum, definiatur lavacrum aquae in verbo, & lavacrum regenerationis, Ephes 5. & Tit. 3.

96. Per accidens tamen loca illa Pauli, Rom. 6. & Gal. 3. exceptionem admittunt in adultis, qui cum baptizantur etate iam adultiore, possunt vel peccatis contra conscientiam, vel actuali repugnantia, vel latente in corde hypocrisis virtutem regenerationis impedire, ita tamen, ut conversi deinde baptismus antè perceptus iam salutaris esse incipiat, quod Petrus exemplo Simonis Magi non obscure confirmat.

97. In baptizatis autem infantibus omnem exceptionem respuunt, quod hac apud illos obstacula non reperiuntur, quae regenerationem eorum & baptismi efficaciam intervertere valeant. Vt neque ulla eis obstat voluntas arcani Dei.

98. Dilucidè namq̄, Christus de parvulis pronunciat, Mat-
thæi 18. Non est voluntas Patris mei, ut vel V N V S pereat
de pusillis istis.

99. Hoc certè est spondere pro omnibus baptizatis parvu-
lis, & eterni Patris beneficam erga illos voluntatem perspi-
cua sancta & irrevocabili promissione patefacere.

AdThes. 100. Non igitur error est ex lacunis Idololatricis haustus,
neg. Tos ut flagitiosè scribit Tossanus, sed vox indubitata Christi est,
3. & 4. quando omnes (omnes, inquam, parvulos) utentes sacramen-
to Baptismi re ipsa regenerari, & donorum spiritus sancti ac
remissionis peccatorum fieri participes asseveramus.

101. Quòd autem hypocritas & antichristos (quæ epi-
theta Tossani in adultos competunt) regenerari statuamus,
per baptismum in sua illa hypocrisi perceptum, respondemus
nunquam ex ullius Theologi nostrarum partium scriptis
hoc monstrari posse, quòd hypocritis & antichristis illam
vim & efficaciam baptismi statuamus applicari, etiamsi
verus secundum substantiam baptismus eis contingat.

102. Aliàs sanè contra quartam thesin Negativam Tos-
sani ostensum luculenter est, non errorem sed veritatem esse,
quòd regeneratio fiat SEMPER in continenti & in ipso actu
Baptismi, si de baptismo infantum id accipias: secus, si de
Baptismo in etate grandiore percepto, ubi inter fideles & hy-
pocritas fide veracarentes necessariò distinguendum est.

103. Quis autem, mi Tossane, dixit aut scripsit unquam,
Sacramenta usum habere momentaneum? Baptismi usus in
infantibus incipit in ipso eius actu; Et quanquam fieri po-
test, ut homo baptizatus ac regeneratus se rursus avertat
à sua inistitia, Ezech. 18. tamen ex parte Dei ἀμεταμέλητος
hactenus stat fœdus illud semel initum, quatenus vi baptis-
mi semel percepti sinus gratiæ patet homini peccatori quan-
docunq̄, vel in vita vel in morte de peccatis admissis dolet,
& ad Dei misericordiam serijs gemitibus aspirat.

Neque

104. *Neg, nos fugit, extare exempla eorum, qui partim ante Baptismum, partim post, atq, adeò in senectute regenerationis efficaciam senserunt.*

105. *Sed iam antè monui Tossanum, ne ludat fallacia secundum plures interrogationes, neve questionem de parvulis cum ea, quæ de hominibus ætate grandioribus est, impetritè adeò confundat.*

106. *Porro quod fulminat, detestandam esse ubiquitario- rum audaciam, qui inter errores numerent, si quis doceat, salutem non pendere à baptismo: explicabitur paulò post, quæ sit hac in parte sententia nostra.*

Ad Thefin
neg. Toss. 50

107. *Interim tu tibi, Domine Iesu Christe, cave, ne Tossanus in te condemnationis impie fulmen illud torqueat. Tu enim salutem nostram à baptisimi perceptione sic connexam esse doces, ut non modò affirmes, sed religiosè iures, NISI quis natus fuerit ex AQUA & Spiritu, NON POSSE illum ingredi regnum cælorum.*

108. *Non igitur Christi & Apostolorum doctrina est, eum, qui crediderit, sive sit baptizatus, SIVE NON (inquit Tossanus) salvum esse.*

109. *Christus enim de ordinaria salutis via differens, fidem cum Baptismo in questione salutis coniungit. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit. Marc. 16.*

110. *Si quis autem dicat, se credere, & Tossani dogmate fretus autumet, sibi fraudi non futurum, si maxime non baptizetur, dummodò credat: is se turpiter à Tossano delusum, æterno suo cum damno vel tandem sentiet.*

111. *Interim ab ordinaria regula, quam Ioannis tertio Christus prescribit, excipi casum necessitatis, non ignoramus, & articulus ipse Visitatorius palàm hoc edocet: idq, in typo baptismi, Circumcisione videlicet in deserto pretermissa, ut & in latrone sine baptismo salutem consecuto, probatum novimus. Sic ergo distinguimus inter parvulos, quòd qui Baptismi compotes fient, non regenerentur à D E O*

ante baptismatis usum illum: non enim Deus, in ordinaria sua actione solet immediate agere. Rursum qui praepediti casu necessitatis ad baptismum non pervenient, hos extra communem immediate regenerat.

Ad Thes.
Toss. 6.

112. Quod attexit Adversarius, super eum, qui non crediderit, etiamsi Sacramentum baptismi perceperit, manere iram Dei, ut Simoni Mago acciderit: Hac, ut & tota Thesis sexta, ne tantillum quidem nos ferit, qui hac τῶν ἀποστόλων amplectimur: interim nihil conferunt Tossano ad fidem faciendam instituto.

113. Per velim autem scire, qua fronte Tossanus ausit sese profiteri Confessionis Augustanae socium, cum doctrinam de Baptismo in ea traditam atro condemnationis calculo notare non perhorrescat.

Arrige aures,
Tossane.

114. Augustana Confessio articulo nono non tantum docet, Baptismum esse necessarium, sed, quod plus est, sic à Baptismo salutem pendere confirmat, ut diserte pronunciet, Baptismum esse AD SALVTEM necessarium: Et in antithesi subiuncta damnat eorum dogma qui affirmant, PVEROS SINE BAPTISMO salvos fieri.

115. Tossanus contra, mordicus defensat hoc thema, salutem à Baptismo non pendere, huic suo effato autoritatem Christi & Apostolorum falsissime pretexens, & non obscure docens, etiam extra casum necessitatis sine Baptismo salvari infantes, ut qui etiam ante baptismum in fœdere censeantur & ab utero sanctificentur: quod Confessio Augustana ut Anabaptisticarum errorem orthodoxè rejicit.

Ad thesin
Tossani neg.
septimam.

119. Baptismum à mulieribus administratum evacuaturus Tossanus, ne unum quidem allegat Scripturae testimonium sed hac miserè destitutus ad Patres sese proripit. Qui si maxime γυναικὸς βάπτισμός nostris Ecclesiis usitatum rejicerent, nihil tamen quicquam ipsorum error caelesti veritati praeiudicaret.

117. Iam verò constat, eos oppugnare præposterum illum morem Marcionitarum, qui mulieribus etiam extra necessitatis casum & quidem in publicis catibus baptizare permiserant. Quod & nos, ut in conveniens & Apostolorum ordinationi (quæ mulieri IN ECCLESIA docere, reliquasque Muneris Ecclesiastici partes obire in publico catu non permittit) aduersum serio improbamus. 1. Cor. 14.
1. Tim. 2.

118. Quando verò infans apparet moriturus, antequam vel in locum publicum gestari, vel ordinarij Ministri copia haberi potest, ibi verò fas licitumq; pronunciamus fæminis ad hanc rem à Pastoribus suis diligenter informatis, ut in eo periculo constitutos infantes baptizent.

119. Merito enim externe circumstantia cedunt Baptismo, quippe ad salutem ex Christi assertionem necessario non econtra Sacramentum cedere debet externo ordini.

120. Et ut locus non derogat quicquam vel substantie vel efficacie baptismi, (nam & circumcisio olim in privatis aedibus administrata est Luc. 1. & Apostoli in locis privatis ministerium baptizandi passim obisse leguntur in Actis) Act. 8. 16.
& alibi Sic neq; à persone baptizantis dignitate Baptismi veritas dependet, dummodo infans, iuxta verbum mandati, aqua in nomine Patris, Filij & Spiritus sancti baptizetur.

121. Sunt enim fæmine quoq; coheredes gratie Dei, & magna pars Ecclesie Dei, sanctificatae et ipse per Baptismum in regale Sacerdotium, & in huiusmodi casu necessitatis non est in Christo Iesu mas nec fæmina Gal. 3. 1. Pet. 3.
1. Pet. 2.

122. Et quemadmodum morituro homini consolatio Evangelij per mulierem proposita non ideo desinit esse verbum Dei, quia per fæminam annunciatur, sic neq; aqua iuxta formam institutionis in nomine Patris, Filij & Spiritus sancti morituro paruulo aspersa desinit esse Baptismus, propterea quod per manum fæmine dispensatur.

123. Ideoq; & mulieres sæpiusculè partem aliquam sacri
Ministe-

Judic. 4. & 5. Ministerij rectè obijisse leguntur, velut Debora & Hulda prophetissa, in veteri Testamento. Et in nouo Testamento Anna prophetissa, docens in medio templo Dei de puero Iesu, & testificans ad omnes, qui expectabant redemptionem Israelis Luc. 2.

Actor. 18. 124. Quin & religiosi Iudaei Aquila vxor, Priscilla, erudit in via Domini splendidum illud Ecclesie Corinthiaca Lumen & Doctorem eximium Apollon: quem admodum & 2. Tim. 1. Timotheus à sua matre Eunice & avia Loide in verbo Domini institutus est.

125. Quid, quod parvulorum Circumcisio, in cuius locum Baptismus successit Colof. 2. à mulieribus in veteri Testamento ritè legitimèq; peracta est?

126. Si Zipora Mosis vxor, quamvis ab Israelitica religione adhuc alienior (utpote cuius culpa filij circumcisio pretermissa fuerat) veram circumcisionem dispensauit, adeo ut Dominus ipse ratam illam haberet Exod. 4. cur non aequè prestare hoc, verumq; Baptismum conferre in casu necessitatis queant nostra femine, Christianam religionem amplexæ, quæ ipsæ quoq; Baptismi sacrum suo corpore susceperunt, cum econtrà femine veteris Testamenti sacrum circumcisionis corpore suo non susceperint?

127. Sic 1. Macab. 1. & 2. Macab. 6. leguntur mulieres suos circumcidisse filios, ideoq; ad supplicia per impios Regis Antiochi ministros & satellites abrepta martyrijq; coronam æterna cum laude gloriaq; consecute.

128. Neq; verò concedendo in casu Necessitatis hanc potestatem feminis, confirmatur error operis operati, ut sibi per somnium imaginatur Tossanus, sed mandato Christi morderitur, & stabilitur illa Baptismi necessitas, quam Christus sacrosancto iuramento declarat: Amen, amen, dico tibi, NISI quis renatus fuerit ex AQUA & Spiritu, NON POTEST ingredi regnum celorum.

Qua

129. Qua religiosa assertione Christus salutem nostram
Baptismo sic alligatam docet, ut ordinariè in parvulis ope-
rari eam absq. hoc lavacro regenerationis **N O L I T**: ideoq.
pedobaptismus potius privatis personis administrandus,
quàm prorsus omittendus sit.

130. Ergò desinat Tossanus calumniari nostram hanc con-
suetudinem verbo Dei superstructam.

131. Quam rectius tuebimur in novissimo die, quàm Cal-
vinista profanam impietatem suam, qua miseros infantes
in eiusmodi casu, cum ordinarius Minister praesto non est,
absq. Baptismo sinunt decedere, hac freti mendacissima per-
suasione, si electi sint à Deo (absolute scilicet, ut Calvinista-
rum habet Theologia) non posse illis fraudi esse, quòd non
baptizentur: si electi hoc modo non sint, nil prodesse eis, si
vel millies baptizentur.

132. Meritò etiam damnamus Theodori Beza horribilem
impietatem, qua Baptismum à privatis hominibus pera- Beza in
ctum, pro fabula habendum scribit: econtra Baptismum quest. Res.
administratum ab ipso Satana, si pro Ecclesia Ministro se de Sacra-
gerat, verum esse Baptismum aperte tradit. Et haec ad The- mentis.
sin septimam negativam Tossani.

133. Sequentibus tribus Thesibus nititur asserere sancti- Ad Thesin.
tatem parvulorum ante Baptismum. Toss. negat

134. Ne autem in caernas sese abdat Sophista, repeti- 3.
mus huc distinctionem paulò ante positam de parvulis, qui
baptismi compotes sunt, & de reliquis, quos à baptismo ne-
cessitas secludit.

135. His posterioribus iam omisis, de prioribus constan-
ter negamus, quòd baptismum suum antegressa quadam san-
ctificatione pervertant.

136. Interim opera precium est advertere, quàm tetris ac
fædis contradictionibus Aduersarij se suumq. dogma vani-
tatis & erroris conuincant ipsi.

137. Primò observa, Tossanum contendere, liberos fide-
um ab

D

um ab utero sanctificari, & ANTE BAPTISMVM ad
Dei fœdus pertinere.

Caluin. 138. Hoc ipsum sentit & Calvinus, scribens; non confer-
Epist. ad 138. ri Baptismum infantibus, ut filij Dei FIANI & heredes sed
Ioan. 138. quia iam eo loco & gradu censentur apud DEVM, adoptio-
Cluabur- nis gratiam baptismo obsignari in eorum carne. Quamo-
gium. 138. brem & in institutionib. suis scribit; ut illic (Rom. 11.) Pau-
lus sanctificari a parentibus suis Iudeos disputat: ita alibi
docet, eandem à parentibus sanctificationem liberos ducere.
139. Et Beza scribit, in infantibus obsignari adoptionem

In Thes. fœderis, IN QVO NATI sint.

Mompel- 140. Et rursum: hoc verè dixerim, interveniente pro-
gardi scri- rum parentum fide fieri, ut nati vel NASCITVRI infantes
pto tradi- sancti sint & in fœdere censeantur, ac proinde seruentur.
tis

In Quest. 141. Iam quia Calvinus et Beza Religionis tue consortes,
& Respons. Tossane, statuunt, infantes fidei nec capaces esse nec compo-
tes, & ne quidem in Baptismo fidem eis conferri, ut qua de-
mum in annis discretionis ex auditu verbi in eis oriatur:
quàm aptè igitur hæc sibi coherent?

142. Num enim quisquam potest esse in gratia Dei sine
fide? Fortè iuxta illud Heb. 11. IMPOSSIBILE est Deo
placere sine fide.

143. Et ubi legistis, vos Sacramentarü, adoptari aliquos in
filios sine fide? Num fortè Ioh. 1. dedit potestatem, ut liceret
filios Dei fieri, videlicet HIS, QUI CREDIDISSENT in no-
men ipsius?

144. Vbi verò legistis, fieri aliquos posse heredes, antequam
baptizentur, imò antequam donentur fide? Certè non in
Theologia Pauli, qui scribit non sine fide, sed EX FIDE dari
hereditatem, ut secundum gratiam, ut firma sit promissio.

145. In qua rursum Theologia didicistis, infantes NASCI
in adoptionis fœdere? Num vos ita docuit Christus, cum Ni-
codemo affirmaret: Quod ex carne natū est, CARO est? & qui-
dem

dem adeò est caro, ut nisi natiuitas alia que non ex carne, non ex sanguinibus, non ex voluntate viri, non ex voluntate carnis sed ex Deo est, superveniat, regni caelorum ianua eis clausa sit.

146. Num Paulus sic insaniuit, ut nos in adoptionis Fædere NASCI iudicaret? Atqui is nos NATURA filios ire, non minus atq; ceteros, fuisse scribit. Eph. 2: quàm verò nihil proficiat Tossanus, distinguendo inter naturam & gratiam, paulo post videbimus.

147. Iam qui sanctificati esse queant fidelium liberi antè Baptismum sine fide? quam derogatis infantibus: sine regeneratione, quam in adultiorem etatem reijcitis?

148. Et quid absurdius, quàm quod somniant Calviniani sanctificationem liberorum à parentibus duci?

149. Equidem si secundum Spiritum generarent, tum quod ex spiritu generaretur, Spiritus esset. Nunc quia generatio est nature opus, & parentes generant secundum carnem: quid aliud generent quàm quod caro est, id est, liberos coram Deo obnoxios peccato & æternæ damnationis reos?

150. Adeò ut Adam ipse, licet renatus, generavit filium, non ad Dei imaginem, sed suam, Genes. 5.

151. Quod si pergant, Infantes ideò esse sanctos, quia de sanctis sint nati parentibus, infinitis exemplis illorum improbitatis retundi poterit. Quam enim sanctificationem duxit à renato Adamo Cain? ab Isaaco Esau? A Davide Absolon? à Iosaphato Ioram?

152. Rursum, quam ab impijs parentibus trahere sanctificationem possunt liberi pijs? ab Ahazo Hiskias? à Ierobeamo filius eius Abias super quo inuentus est sermo bonus à Domino. Re. 14.

153. Neg, hanc liberorum ab utero sanctificationem obtinebunt unius Baptiste exemplo.

154. Quamquam enim is in utero matris Spiritu S. repletus est: id tamen quia Gabriel ipse, ut singulare quid & miraculosum predicat: certè si reliqui etiam fidelium parentum liberi sanctificationem inde ab utero matrum ducerent, non

hoc in Iohanne ut singulare, novum & inusitatum commenda-
re potuisset.

155. Quod autem Apostolus scribit, Corinthiorum liberos
esse sanctos: Primò non additur ibi sanctos esse ante Bapti-
smum, ut Calvinista dicunt.

156. Deinde sanctitatis vox eo loci sanctitatem non
spiritualem illam, qua de controuertitur, sed legalem et Ciui-
lem significat, quo sensu verbis ibi connexis infidelis mari-
tus, dum talis est & manet, nihilominus per fidelem coniu-
gem sanctificari dicitur, & infidelis uxor per maritum fide-
lem. Quod de sanctitate coram Deo interpretari, cum absur-
dum esset, tum prorsus ἀθεόλογον.

157. Vult autem prauertere ibi Corinthiorum obiectionem,
qui imparibus illis coniugiis impliciti angere hac sollicitudine
poterant, contaminari forte coniugium suum alterius partis
infidelitate, ut iam pro legitimo haberi nequeat.

158. Negat Apostolus, & negationis causam hanc affert,
quia aliàs liberi inde nati essent immundi, quippe ex illegi-
timo thoro nati, si impar id coniugium ob infidelitatem al-
terius partis desineret esse legitimum. Iam verò quia nemo
quisquã ambigit, liberos illos esse legitimos & sanctos, sancti-
tate legali & Ciuili: Ergo & coniugis infidelis usum coniu-
galem, quo mediante procreantur illi liberi, immundum non
esse fidei parti, sed mundum, concessum & licitum.

159. Itaq; Lutherus in marginali glossa sic breviter &
Orthodoxè locum hunc Apostoli enarrat: Quemadmodum
puris omnia sunt pura Tit. Sic homini Christiano infidelis
in matrimonio pars etiam pura est, & liberi non sunt reijci-
endi tanquam impuri, quos tolerare nec possit, nec debeat.
Coniugium enim & cura liberorum recta manent, sive in
Ethnicismo, sive Christianismo.

160. Remittit nos Tossanus in margine etiam ad locum
Rom. 11. Si primitiæ sanctæ, sancta est & conspersio: & si
radix sancta, sancti erunt & rami. Et

161. Et verba sanè Pauli agnoscimus. Tossani verò in stia
iuro nihil afferunt vel momenti, vel adiuventi.

162. Neque enim Apostoli mentem subiit docere, esse san-
ctorum patrum, Abrahami, Isaaci, & Iacobi (qui sunt ceu
primitia & radix istius populi) posteros, Iudeos, ideò sanctos,
quia ab his patribus descenderunt, antequam vel per ver-
bum, vel per Sacramentū initiationis inserantur Ecclesie, hoc
.n. & Baptista Matt. 3. & Christus Ioan 8. ex professo refellit.

163. Sed scopus ipse declarat, hoc velle Paulum, populum
Iudaicum non ità simpliciter & in univèrsum esse reiectum,
quin semper aliqua maneat reliquia, aliqui convertendi
Iudei, qui per verbum Evangelij & Sacramenta lucrifiant
Christo, & tum demum quando sic conversi sunt (nequa-
quam verò ante suam conversionem) sanctitatis Patrum
suorum participes, gratiaq; consortes fiant.

164. Deniq; quòd Tossanus digitum intendit ad locum
Act. 2. vobis facta est repromissio & filijs veitris: Distin-
guendum est inter promissionem ipsam, & promissionis frus-
ctum.

165. Genti Iudaica & huius posteris facta est repromissio
de exhibendo eis Messia Domino, quem exhibitum & per il-
lustrem effusionem Spiritus sancti declaratum Iudeis predi-
cat ibi Petrus. Et secundum hanc repromissionem debuit Iu-
deis primum annunciari doctrina Evangelij, Act. 13. ad
implendas promissiones Patrum Rom. 15.

166. Qui ergo hanc predicationem fide sunt amplexi, his
non solum promissio facta est de mittendo Messia, sed possi-
dent illi iam promissionis fructum quoq;

167. Qui verò voci Evangelij non crediderunt, hi neque
fructum promissionis sunt adepti. Quis enim tam sit absur-
dus, ut ad filios Iudaici populi, quoquo modo se habentes, di-
vine promissionis fructum pertinere confirmet?

168. Sic enim quicumq; descenderent à Iudais, habendi

D 3 forens

forent pro filijs, quod aperte negat Apostolus, Rom. 9. dicens:
non qui filij carnis, hi filij Dei; sed qui sunt filij promissionis,
recensentur in semen.

169. Filij autem promissionis sunt, qui credunt; his namq[ue]
solis ea contingit, perhibente Paulo: Promissio ex Fide Iesu
Christi datur CREDENTIBVS, Gal. 3.

170. Ridiculum simul & absonum est, quod illo precipue
argumento (a sanctitate liberorum ante baptismum ducto)
pædobaptismum contra Anabaptistas hætenus esse defen-
sum somniat: quo tamen argumento Tossanico nonnulli ex
Anabaptistarum grege potius oppugnant pædobaptismum,
hoc pacto: Infantes sunt sancti ab utero matris. Ergo nihil
indigent baptismo.

171. Christus autem ex diverso planeq[ue] contrario princi-
pio pædobaptismum astruit, hunc in modum: Infantes
NON sunt sancti ab utero matris, sed caro de carne nati.
Ergo baptizentur, ut ex aqua & spiritu renascantur, & ex
non sanctis fiant sancti, ex filijs iræ filij gratiæ.

172. Vnde apparet, Tossanum Christi Salvatoris argu-
mentum invertere ex proposito, & figmentum cordis sui pro
Ecclesie decreto venum extrudere. Nec iuvat eum distin-
ctio, qua sanctificationem infantum non ad naturam perti-
nere, sed gratiæ acceptam ferri pronunciat.

173. Quam distinctionem quo minus infantibus antè
perceptionem baptismi aptare liceat, monet nos sacrosancta
Magistri unici nostri Iesu Christi authoritas.

174. Is enim cum diceret; Amen, amen dico tibi, nisi
quis natus fuerit ex Aqua & Spiritu, non potest ingredi re-
gnum cælorum: locutus est non cum gentili quopiam, sed
cum Nicodemo, ex DE I populo & Abrahami semine ac po-
steritate oriundo.

175. Quare perspicue docet, eos etiam, qui in Ecclesia
nati

nati sunt, adeoq; quicquid ex carne natum est, sic coram Deo esse corruptum & reum damnationis, ut priusquam ex aqua & spiritu renascatur, non possit esse consors regni Dei.

176. Si verò Tossani distinctio militaret, essent etiam nondum ex aqua & spiritu renati, nihilominus regni cælorum participes: si non per naturam, at per gratiam: id quod Christus sanctissime gravissimeq; (iuramenti etiam adhibita solenni formula) pernegavit.

177. Et si verum est, parvulos aliàs naturâ filios ira, nihilominus esse filios gratiæ, & in fœdere, non minus ante baptismum, quàm baptismo iam suscepto, pari planè sorte & conditione: inanem ergò laborem præstat dominus, accuratè ad eò inter utrumque statum & tempus distinguens, ita ut eis ante baptismum, priusquam ex aqua & spiritu renascantur, regnum cælorum clausum, baptizatis verò patefactum esse pronunciet.

F I N I S.

94 A 7351

ULB Halle 3
001 138 456

sb

1713

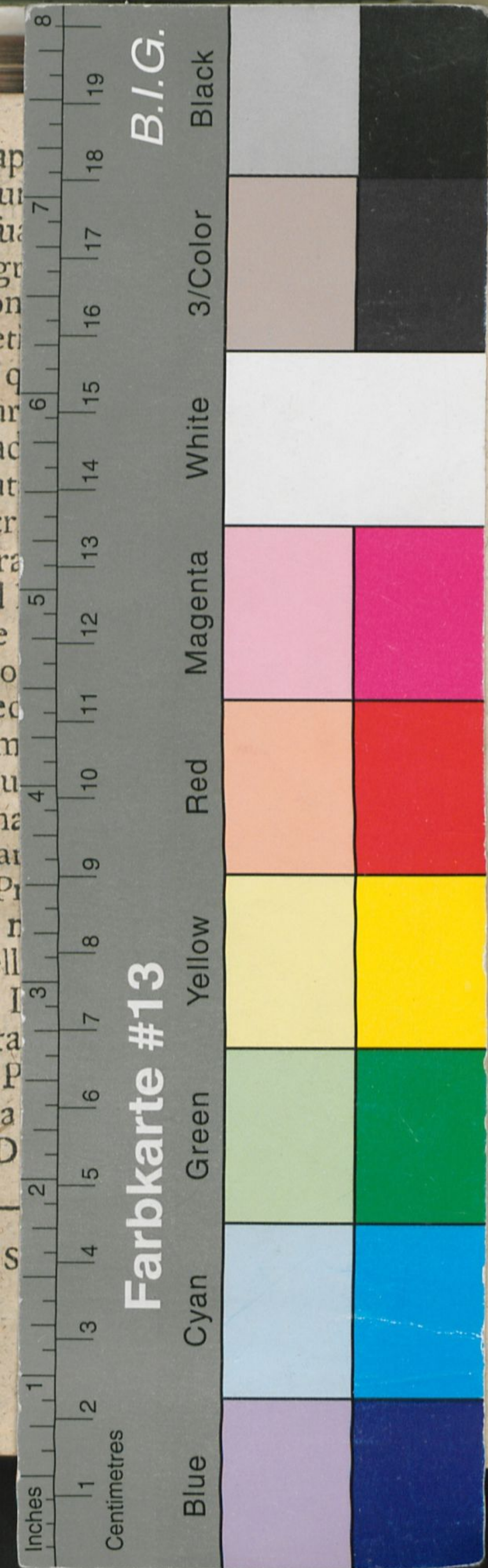
Hi. 81

THESES DE
BAPTISMO
CONTRA DANIE-
lem Tossanum,

AD QVAS,
AVXILIANTE DEO,
PRAESIDE ÆGIDIO HVNNIO, S. Theolo-
giæ Doctore, & in Academia VVitebergenfi
Professore, M. ANDREAS SCHAFMANNUS
Tremoniensis 16 Novembris in Audi-
torio Theologico horis matuti-
nis respondebit,

VVITEBERGAE,
Excudebat Vidua Matthæi
VVelaci.

ANNO M. D. XCIIL.

14
15

7

